

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 4MCdo/2/2015                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 5108225057                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 23.06.2016                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Eva Sakálová             |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2016:5108225057.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne I., bývajúcej v H., proti žalovanému K., bývajúcemu v E., o zaplatenie 597,49 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 33 C 228/2008, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Žilina z 2. júla 2013 č.k. 33 C 228/2008-251 a proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 18. marca 2014 sp. zn. 5 Co 597/2013, takto

### rozhodol:

Mimoriadne dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

### Odôvodnenie

Okresný súd Žilina rozsudkom z 2. júla 2013 č.k. 33 C 228/2008-251 konanie v časti o zaplatenie 585,17 eur s príslušenstvom zastavil. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 12,32 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne od 14. októbra 2006 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania 35,84 eur titulom zaplateného súdneho poplatku zo žaloby na začatie konania, 117 eur titulom zaplateného preddavku na trovy znaleckého dokazovania a trovy konania 455,99 eur titulom trov právneho zastúpenia, k rukám právneho zástupcu žalobkyne. Svoje rozhodnutie zdôvodnil § 420 ods. 1, 3, § 442 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka a vykonaným dokazovaním, na základe ktorého mal preukázané, že žalovaný vyrúbaním stromov spôsobil žalobkyni škodu 12,32 eur, k náhrade ktorej škody súd žalovaného zaviazal. Žalobkyni priznal nárok na zaplatenie úrokov z omeškania od 14. októbra 2006, kedy sa žalovaný dopustil protiprávneho konania do zaplatenia vo výške stanovenej § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a vyhláškou MS SR č. 87/1995 Z.z. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z § 142 ods. 3 O.s.p. a žalobkyni i keď mala čiastočný úspech v konaní priznal plnú náhradu trov konania, nakoľko rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku. Pri vyčíslení trov právneho zastúpenia aplikoval vyhlášku č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalovaného rozsudku z 18. marca 2014 sp. zn. 5 Co 597/2013

rozsudok súdu prvého stupňa v časti výroku napadnutého odvolaním o povinnosti zaplatiť úroky z omeškania a o náhrade trov konania potvrdil. V časti výroku nenapadnutého odvolaním ponechal rozsudok nedotknutý a žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Takto rozhodol, keď rozsudok v napadnutých výrokoch považoval za vecne správny a stotožnil sa so správnosťou dôvodov napadnutého rozsudku (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., § 151 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky vyhovel podnetu žalovaného a mimoriadnym dovolaním napadol rozsudok Okresného súdu Žilina z 2. júla 2013 č.k. 33 C 228/2008-251 v časti výroku zaväzujúcim žalovaného zaplatiť žalobkyni úrok z omeškania, vo výroku o trovách konania a proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 18. marca 2014 sp. zn. 5 Co 597/2013 vo výroku potvrdzujúcim rozsudok Okresného súdu Žilina v časti výroku o povinnosti zaplatiť úrok z omeškania a o náhrade trov konania. Mal za to, že rozsudkami súdov nižších stupňov bol porušený zákon v ustanoveniach § 1, § 2, § 3, § 95 ods. 1, 3, § 96 ods. 2, § 146 ods. 2 a § 157 ods. 2 O.s.p. Uviedol, že žalobkyňa na rozdiel od pôvodne uplatneného nároku podaním z 13. mája 2013 žiadala, aby žalovaný bol zaviazaný zaplatiť jej 12,32 eur s príslušným úrokom z omeškania od 14. októbra 2006 do zaplattenia. Súd prvého stupňa o takejto zmene nerozhodol, ale rozhodol vo veci samej. Žalovanému tak bolo znemožnené uplatniť námietky proti zmene v časti uplatnených úrokov z omeškania a tiež vyjadriť sa k späťvzatiu časti žaloby na zaplattenie 585,17 eur, čím mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom (§ 243f ods. 1 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.). Dovolanie odôvodnil inou vadou konania (§ 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p.) spočívajúcou v nepreskúmateľnosti rozsudkov oboch súdov v časti týkajúcej sa náhrady trov konania, keď svoj právny záver v tejto časti riadne neodôvodnil. Mimoriadny dovolateľ zároveň namietal aj nesprávne právne posúdenie veci v tejto otázke (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.), keď pri rozhodovaní súdy nesprávne aplikovali § 142 ods. 3 O.s.p., keď žalobkyni priznali proti žalovanému plnú náhradu trov konania z dôvodu, že rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku. Bol toho názoru, že o náhrade trov konania v časti, v ktorej súd konanie zastavil, mal súd rozhodnúť podľa § 146 ods. 2 O.s.p., keďže v časti zastavenia konania nesie procesnú zodpovednosť žalobkyňa.

Žalobkyňa považovala mimoriadne dovolanie za nedôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutia v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie treba odmietnuť.

Podľa § 243e ods. 1 O.s.p. ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f O.s.p.), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie. Podľa § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 O.s.p.).

V dôsledku pretrvávajúcej nejednotnosti rozhodovania najvyššieho súdu v súvislosti s výkladom § 243e až § 243j O.s.p. v otázke procesnej prípustnosti mimoriadneho dovolania, bolo na spoločnom rokovaní občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu 20. októbra 2015 prijaté stanovisko. Podľa prijatého stanoviska (publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 94/2015) procesná prípustnosť mimoriadneho dovolania podaného na podnet účastníka je v občianskom súdnom konaní podmienená tým, že tento účastník najprv sám neúspešne využil možnosť podať všetky zákonom dovolené riadne a mimoriadne opravné prostriedky, ktoré boli potenciálne spôsobilé privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie. Pokiaľ túto možnosť

nevyužil, mimoriadne dovolanie treba odmietnuť.

Za opravné prostriedky potenciálne spôsobilé privodiť pre účastníka konania priaznivejšie rozhodnutie treba považovať také, ktoré sú nielen iluzórnym, ale aj reálne účinným prostriedkom ochrany jeho práv alebo zákonom chránených záujmov, t.j. ktorých využitím mohol túto ochranu skutočne dosiahnuť (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 4. marca 2015 sp. zn. I. ÚS 84/2015).

Nepodanie dovolania samotným účastníkom konania podľa názoru dovolacieho súdu vylučuje prípustnosť mimoriadneho dovolania vtedy, ak využitím dovolania mohol účastník konania ochranu svojich práv alebo zákonom chránených záujmov skutočne dosiahnuť. O taký prípad ide napr. pri zmeňujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorému zákon dovolanie pripúšťa. Dovolanie možno považovať za účinný prostriedok právnej ochrany aj v prípadoch väd konania uvedených v § 237 O.s.p., ak ide o zjavné vady, účastníkom konania rozpoznateľné a potvrdené ustálenou súdnou praxou.

Občiansky súdny poriadok v § 237 O.s.p. (v znení účinnom do 31. decembra 2014) pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu za predpokladu, že trpí niektorou vadou vymenovanou v písmene a/ až g/. Tieto vady majú za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia. Mimoriadny dovolateľ, na základe tvrdení v podnete, namietal odňatie možnosti pred súdom konať tým, že žalovanému nebol doručený zmenený návrh o späťvzatie časti žaloby, bolo mu znemožnené uplatniť námietky proti zmene žaloby v časti uplatnených úrokov z omeškania a tiež vyjadriť sa k späťvzatiu časti žaloby na zaplatenie 585,17 eur. Je tak nepochybné, že mimoriadny dovolateľ namietal zjavné vady konania vyplývajúce z porušenia povinnosti súdu uloženej mu právnym predpisom (doručiť písomnosti, poskytnúť účastníkovi konania možnosť sa k nim vyjadriť, vyzvať žalovaného pred zastavením konania, vyjadriť sa, či so späťvzatím žaloby súhlasí alebo nie). Za takýchto okolností potom podanie dovolania samotným účastníkom mohlo mať charakter účinného prostriedku nápravy, lebo by išlo o spochybnenie právoplatného rozhodnutia odvolacieho súdu podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p., t.j., z dôvodu zmätočnosti upravených v § 237 O.s.p.

Žalovaný dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nepodal. Nevyužil dostupný mimoriadny opravný prostriedok, ktorý mal k dispozícii a ktorý bol potenciálne spôsobilý podstatne ovplyvniť rozhodnutie vo veci. Vzhľadom na pasivitu samotného žalovaného pri včasnej ochrane svojich práv je procesne neprípustná dodatočná aktivita generálneho prokurátora, ku ktorej došlo podaním mimoriadneho dovolania podaného na podnet žalovaného.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol mimoriadne dovolanie ako procesne neprípustné (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Generálnemu prokurátorovi v konaní o mimoriadnom dovolaní nemôže byť uložená povinnosť nahradiť trovy konania. Povinnosť nahradiť trovy konania má ten, kto podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania (§ 148a ods. 1 a 2 O.s.p.). V danom prípade dal podnet na mimoriadne dovolanie žalovaný. Žalobkyňa nepodala návrh na priznanie náhrady trov konania o mimoriadnom dovolaní, preto jej dovolací súd náhradu takýchto trov nepriznal (§ 243i ods. 2 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.